

Agenda QA-team ROSA

Woensdag 2 april 2024, 10:00-12:00

1. **Opening, mededelingen, verslag etc.** – 20 minuten
 - a. Verslag van 17 januari 2024
2. **Ketenprocessen en ketenprocesmodellen** – 50 minuten
 - a. Ketenprocesmodel Toetsen en examineren – vraag/issue DUO/CvTE - Brian
 - b. Ketenprocesmodel Opvolgen aan- en afwezigheid - Wilco
 - c. Ketenprocesmodel Toepassen leermiddelen - Remco
 - d. Onderwijs volgen bij meerdere onderwijsaanbieders (voortgang) – Dennis en Frank
 - e. Resultaten uit het onderwijs (start) – Brian
 - f. Spelregels ketenprocessen, ketenprocesstappen en ketenprocesmodellen (Epic 028)
3. **Vaststellen gewijzigde FORA-begrippen** – 10 minuten (Jacob)
4. **Voortgang architectuurkaders, IV-domeinen en Toepassingspatronen** – 30 minuten (Remco)
 - a. Principes Publieke regie irt ROSA Architectuurkaders
5. **Werkvoorraadoverzicht en prioritering** – 5 minuten

Ad 1 - Opening, verslag en acties, mededelingen

Verslag is bijgevoegd. Op- en aanmerkingen welkom, die verwerken we nog om daarna het verslag te publiceren op Edustandaard.nl.

Openstaande acties

Ketenprocesmodellen:

- Voor Toepassen leermiddelen is een uitwerking gemaakt (zie agendapunt 2c)

Architectuurkaders:

- Remco gaat de doorklikfunctie in het metamodel-blokje bovenaan elke pagina duidelijker maken (niet uitgedrukt maar iets anders).
 - Is uitgevoerd, zie bijvoorbeeld: https://rosa.wikixl.nl/index.php/Drivers_en_doelen
- Joeri en Remco gaan aanpak voor ROSA-scans definiëren die rekening houdt met de iteraties van de ontwerpgebieden en andere architectuurkaders.

Viewpoints:

- Aanpassingen die Mark de Jong noemt doorvoeren. (Joeri). Is nog niet gedaan, omdat Joeri pas na lezing van het verslag eraan herinnerd is geworden.
 - Is uitgevoerd in de teksten: <https://rosa.wikixl.nl/index.php/Categorie:Viewpoints>
- Uitwerken van expliciete viewpoint-specificaties voor de modellen van de IV-domeinen als eerste gaan oppakken. (Remco, Joeri).

Afspraken:

- Voorstel hoe om te gaan met afspraken die niet bij Edustandaard zijn geregistreerd. Bram en Brian zijn actiehouder. Brian gaat met Joeri een opzet maken. Streven was om die te agenderen in QA-team van 2 april.
 - Door uitvallen teamlid niet gehaald.
 - Voortgang en aanpak wordt kort toegelicht onder dit actiepunt.

Begrippenkader:

- Inventarisatie van begrippencollecties bij het mbo (Maarten).
 - Uitgevoerd en kortgesloten met Joël en Leon.

Mededelingen:

- Ingekomen wijzigingsvoorstel via Jos van der Arend:
 - Binnen de Edu-V werkgroep “Toetsen en examineren” is tijdens een overleg en in reviewcommentaar de benaming van het ROSA-referentiecomponent “Digitaal toetsysteem” bekritiseerd. Het gaat dan om het stuk “Digitaal”. Men stelt voor om voor deze referentiecomponent de benaming “Toetsysteem” te gebruiken.
 - Het voorstel lijkt logisch, we hebben het ook niet over digitaal administratiesysteem of digitale identity provider.

Gevraagde reactie in QA-team:

- Beoordelen van het voorstel

Ad 2 – Ketenprocesmodellen

Ad2a - Ketenprocesmodel Toetsen en examineren

(Epic 010 - https://rosa.wikixl.nl/index.php/Toetsen_en_examineren)

Het ketenprocesmodel akkoord bevonden en er is afstemming al geweest met Cito en DUO/CvTE. De conclusies die in het QA-team hierover zijn getrokken zijn verwerkt en akkoord bevonden in de AR van 25 januari j.l.

Fabian Munneke van DUO is het met die conclusies voor het grootste deel eens, maar had nog wel 1 issue die hij onder de aandacht heeft gebracht bij het Beheerteam ROSA. Het gaat om het volgende: Fabian heeft moeite met de "harde" koppeling in de modellen met "Onderwijs". Fabian wil de ketenprocesmodellen voor toetsen en examineren 1-op-1 overnemen voor andere werkingsgebieden dan het onderwijs, namelijk voor inburgering of financieel toezicht. Dat zijn werkingsgebieden waar DUO ook bij betrokken is. In die werkingsgebieden hebben ze het niet over onderwijs en zien ze een toets of examen ook niet als een onderwijsactiviteit.

Eerder is er vastgesteld dat een onderwijsactiviteit beschreven kan worden als *Het aanleren van kennis, vaardigheden en attitudes om vooraf vastgelegde doelen na te streven*.

(<https://rosa.wikixl.nl/index.php/B2ee5836-0cf0-4abc-a022-8ac8f23c0bee>). Het uitvoeren van een toets of examen vanuit die benadering ook een onderwijsactiviteit. En zelfs zelfstudie past in de definitie. Fabian ziet bijvoorbeeld zelfstudie (bijv. boek thuis lezen) en op een gegeven moment je aanmelden voor een examen niet als onderwijs. Zo wordt dat niet gevoeld in ieder geval in de andere werkingsgebieden.

Omdat hij de modellen wel graag 1-op-1 zou willen gebruiken heeft hij bovendien graag dat bepaalde specialisatierelaties (examendeelnemer is specialisatie van onderwijsdeelnemer bijv.) een andere type relatie krijgen.

Dit is besproken in het beheerteam en daar is het volgende advies uitgerold:

- De scope van de ROSA is het onderwijs, dus meer dan logisch dat we in de modellen etc. daar invulling aan geven. We doen dat niet met processen etc. buiten het onderwijs in ons achterhoofd. Daar concessies aan doen zou de betekenis en kracht van de modellen verzwakken voor het doel waarvoor ze zijn opgesteld. Op zich is het heel mooi dat de modellen heel goed bruikbaar zijn in andere werkingsgebieden dan het onderwijs, maar de nog gewenste aanpassingen moeten dan wel in die werkingsgebieden worden gedaan, niet in de ROSA (wel

indien er in de NORA een generieker overkoepelend model zou zijn, want in dat geval zouden alle werkingsgebieden (waaronder het onderwijsdomein) daar onder moeten kunnen vallen).

- De opvatting over wat onderwijs en onderwijsactiviteiten zijn is een puur semantische of liever nog gezegd, een kwestie van preferente aanduidingen. Als in een bepaald werkingsdomein niet over onderwijs wordt gerept maar over bijv. training dan is dat geen probleem. In het onderwijsdomein kennen we dat ook: denk aan onderwijsdeelnemer die in het fo met leerling wordt aangeduid en in het mbo/ho met student.

Gevraagde reactie in QA-team:

- Hoe kijkt het QA-team tegen dit issue aan? Moet dit leiden tot een aanpassing in de modellen?

Ad2b – Ketenprocesmodel Opvolgen aan- en afwezigheid

(Epic 035 - https://rosa.wikixl.nl/index.php/Opvolgen_aan- en_afwezigheid)

De werktitel van dit ketenprocesmodel was *Afhandelen van verzuim* (werktitel), maar is aangepast zodat het qua naamgeving en inhoud nu op alle werkingsgebieden past, van po tot en met ho. In het ho zijn de stappen vooral een interne gelegenheid, waarbij niet iedere processtap heel expliciet is en waarbij de verantwoordelijkheid ligt bij de docent (een student kan geen tentamen o.i.d. doen als die te veel colleges heeft gemist bijvoorbeeld). In het po en vo ligt dat anders vanwege de wetgeving en de rol van de leerplichtambtenaar.

In principe zien we eigenlijk maar 1 ketenproces, waarbij afhankelijk van het werkingsgebied er een stuk bij de onderwijsaanbieder ligt en een stuk bij ofwel ook bij de onderwijsaanbieder (interne opvolging) ofwel bij partijen als DUO en de gemeente (externe opvolging).

Gevraagde reactie in QA-team:

- Past de uitwerking zoals die nu in concept is gepubliceerd op de interne processen van instellingen in de diverse werkingsgebieden alsmede de processen bij partijen als DUO en gemeenten?
- Vraag: wie kan vanuit DUO met Wilco sparren om te fine-tunen?
- Vraag: wie kan vanuit het mbo met Wilco sparren om te fine-tunen?

Ad2c - Ketenprocesmodel Toepassen leermiddelen

(Epic 011 - https://rosa.wikixl.nl/index.php/Toepassen_leermiddelen)

Dit ketenprocesmodel was nog niet in het format gegoten die vastgesteld is en gehanteerd wordt voor de ketenprocesmodellen incl. de bijbehorende viewpoints

(<https://rosa.wikixl.nl/index.php/Ketenprocesmodellen>). Bovendien is er relevante input opgehaald uit onder andere het groeifondsprogramma Edu-V, dat geleid heeft tot een aantal aanpassingen en aanvullingen. Daarnaast zijn er in de context van dit ketenprocesmodel nu nadere uitwerkingen opgeleverd (Toetsen en examineren, Aanmelden en administreren onderwijsdeelnemer / onderwijsresultaten) die impact hebben.

Dit heeft geleid tot het opstellen van een nieuwe versie van dit ketenprocesmodel.

Gevraagde reactie in QA-team:

- Past de uitwerking zoals die nu in concept is gepubliceerd op de interne processen van instellingen in de diverse werkingsgebieden?

- Nadere afstemming met HORA, MORA en FORA is nog voorzien, wie kan daarvoor het beste benaderd worden?

Ad2d - Onderwijs volgen bij meerdere onderwijsaanbieders

(Epic 034)

Er is een start gemaakt met het modelleren van *Onderwijs volgen bij meerdere onderwijsaanbieders* (een van de onderkende invullingen van het containerbegrip 'flexibel onderwijs'). In het beheerteam hebben we dit onderwerp vanuit meerdere invalshoeken bekeken. Het laatste inzicht is dat het niet zozeer gaat om een nieuw ketenprocesmodel maar kijkend naar het metamodel, is er eigenlijk sprake van patronen voor een [ketensamenwerking](#). Het verder uitwerken zal dus zoals we het nu voor ons zien niet als een apart ketenprocesmodel geschieden, maar als patroon/patronen van ketensamenwerkingen die gebruikmaken van reeds bestaande ketenprocessen en ketenprocesmodellen.

NB hiermee introduceren we wel een soort van meta-niveau bij ketensamenwerkingen.

Ketensamenwerkingen zijn tot nu toe altijd beschouwd als concrete samenwerkingen die tussen 2 of meer ketenpartners plaatsvinden en waaraan ook een afspraak/afsprakenstelsel is gekoppeld. In dit geval spreken we over patronen die de basis voor het inrichten van ketensamenwerkingen vormen.

Gevraagde reactie in QA-team:

- Kan het QA-team deze aanpak onderschrijven?
- Zijn er andere suggesties die het beheerteam mee kan nemen in de uitwerking?

Ad2e – Resultaten uit het onderwijs

Bij de uitwerking van *Toetsen en examineren* en *Aanmelden en administreren onderwijsdeelname* is in de context-weergave een voorlopige invulling gegeven aan een context (toepassingsscenario) met de werktitel "Resultaten uit het onderwijs" (<https://rosa.wikixl.nl/index.php/Id-02e9089282054dfc9dfab8908762db3f>). Deze context is ook voor "Toepassen leermiddelen" relevant. In het QA-team is eerder al aangegeven dat een nadere uitwerking van deze context tot een ketenprocesmodel gewenst is. Omdat er capaciteit bij procesanalyse vrijkomt, stellen we voor om dit als werkpakket (Epic) aan de werkvoorraad te gaan toevoegen.

Gevraagde reactie in QA-team:

- Kan het QA-team ermee instemmen dat gestart wordt met het uitwerken van het ketenprocesmodel "Resultaten uit het onderwijs"?
- Kan er een prioriteit aan gekoppeld worden (schaal 1 tot 5) en een voorlopige deadline?

Ad2f - Spelregels voor ketenprocessen, ketenprocesstappen en ketenprocesmodellen

(Epic 028 -

[https://rosa.wikixl.nl/index.php/Spelregels_Ketenproces, Ketenprocesstap en Ketenprocesmodel](https://rosa.wikixl.nl/index.php/Spelregels_Ketenproces,_Ketenprocesstap_en_Ketenprocesmodel))

Gevraagde reactie in QA-team:

- Kan het QA-team deze criteria en spelregels goedkeuren?
- Zijn er aanpassingen/aanvullingen die het beheerteam mee kan nemen in de verdere uitwerking?

Ad 3 – Wijziging FORA-begrippen in het ROSA Begrippenkader

Vorige keer zijn er ongeveer 165 objecten uit de FORA als begrippen toegevoegd aan het ROSA Begrippenkader. Vanuit het mbo is toen aangegeven dat met name de begrippen die het brede werkingsgebied “onderwijs” hadden nader in de eigen achterban zouden worden bekeken en voorzien van commentaar en wijzigingsverzoeken daar waar relevant. Die exercitie is gebeurd en dat heeft geleid, na afstemming tussen Bas Kruiswijk (MORA) en Jacob Molenaar (Redactieteam ROSA Begrippenkader) tot een aanpassing van een aantal begrippen en hun definities. Deze worden derhalve nogmaals voorgelegd aan het QA-team.

Gevraagde reactie in QA-team

- Kan het QA-team instemmen met de voorgestelde wijzigingen en adviseren deze vast te laten stellen in de AR van 18 april?

Ad 4 – Voortgang architectuurladers, IV-domeinen en Toepassingspatronen

Ad4a - Principes Publieke regie irt ROSA Architectuurladers

Dit punt is vorige keer in het QA-team besproken. De conclusies die in het QA-team zijn getrokken waren:

- Het opnemen van de principes die uit Publieke Regie zijn gekomen in de architectuurladers van de ROSA is een goede zaak. Samenwerking op dit terrein ook in de toekomst is een must om versnippering en tegenstrijdigheid te voorkomen.
- In de ROSA moet het mogelijk zijn om een uitwerking van principes en kaders naar een specifiek toepassingsgebied te kunnen opnemen (bijv. voor de leermiddelenketen).

Beloofd is om in het volgende overleg van het QA-team op 2 april een nadere uitwerking te presenteren.

Gevraagde reactie in QA-team:

- Kan het QA-team de uitwerking onderschrijven? Zijn er nog aanvullende wensen cq suggesties die meegenomen kunnen worden in deze uitwerking?

Ad 5 – Werkvoorraadoverzicht

Het werkvoorraadoverzicht staat op <https://rosa.wikixl.nl/index.php/Werkvoorraadoverzicht>.

De aanpassingen die de vorige keer zijn besproken zijn daarin doorgevoerd.

Gevraagde reactie in QA-team:

- Zijn er aanpassingen in planning en/of prioritering nodig?